

NP – 064

18

Third Semester B.C.A./B.H.M. Examination, February/March 2024
(NEP) (Freshers – Repeaters)
LANGUAGE SANSKRIT – III
Nalachampu – II Canto and Science in Sanskrit

Time : 2½ Hours

Max. Marks : 60

Instructions : i) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.ii) Question No. 1 should be answered in **Sanskrit only**.

I. समीचीनम् उत्तरं लिखत ।

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write the correct answer.

(10×1=10)

1) चम्पूभारतस्य कर्ता कः ?

अ) नीलकण्ठदीक्षितः आ) अनन्तभट्टः

इ) त्रिविक्रमभट्टः

ई) वेंकटाध्वरिः

2) त्रिविक्रमभट्टेन रचितं चम्पूकाव्यं किम् ?

अ) भारतचम्पू

आ) उत्तरचम्पू

इ) भागवतचम्पू

ई) नलचम्पू

3) नलः किन्नरमिथुनेन किम् अश्रुणोत ?

अ) वाक्यत्रयं

आ) मन्त्रत्रयं

इ) पदत्रयं

ई) श्लोकत्रयं

4) नलचम्पूकाव्ये कः ऋतुः वर्णितः ?

अ) वसन्तः

आ) ग्रीष्मः

इ) शरत्

ई) शिशिर

5) पुरन्दरः कः ?

अ) इन्द्रः

आ) वरुणः

इ) अग्निः

ई) वायुः

6) मन्दं मन्दं कलापं कः तरलयति ?

अ) शुकः

आ) सारिका

इ) मयूरः

ई) हंसः

7) किन्नराः कां गुणयन्ति ?

अ) वेणुं

आ) तालं

इ) मृदङ्गं

ई) वीणां

8) भीमराजस्य भार्यायाः नाम किम् ?

अ) सीतादेवी

आ) दमयन्ती

इ) शकुन्तला

ई) प्रियङ्गुमञ्जरी

P.T.O.

9) अनङ्गदर्पहरः कः ?

अ) इन्द्रः

आ) यमः

इ) शिवः

ई) विष्णुः

10) दमयन्ती कस्य पुत्री ?

अ) नलमहाराजस्य

आ) देवराजस्य

इ) भीमराजस्य

ई) धर्मराजस्य

II. एकस्य प्रश्नस्य उत्तरं लिखत ।

(1×8=8)

ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer **any one** of the following.

1) त्रिविक्रमभट्टस्य देश-काल-कृती: अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಭಟ್ಟನ ದೇಶ-ಕಾಲ-ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay about the place, date and works of Thrivikram Bhatta.

2) नलचम्पूकाव्यस्य द्वितीयाश्वासस्य कथां विवृणुत ।

ನಲಚಂಪೂಕಾವ್ಯದ ದ್ವಿತೀಯ ಆಶ್ವಾಸದ ಕಥೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Write the story of second chapter of Nalachampu.

III. द्वयोः विषययोः लघु टिप्पणीं लिखत ।

(2×4=8)

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following.

1) चम्पूकाव्यानि

2) सर्वर्तुनिवास-उद्यानम्

3) किन्नरमिथुनम्

4) भीमराजः

IV. द्वयोः श्लोकयोः अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(2×4=8)

ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any two** of the shlokas.

1) प्रवृषं शरदं चापि बहुधाकाश हारिणीम् ।

विलोक्य नोत्सुकः कः स्यान्नरो नीरजसङ्गताम् ॥

2) हरिति हरिणयूयं यूयिकाजालमूले

कुसुमजमधुबिन्दुस्यन्दसन्दोहभाजि ।

मधुरमधुकरालीगीतदत्तावधानं

लिखितमिव न दूर्वापल्लवानुल्लुनाति ॥

- 3) इह पुनरनिशं निशम्य भिन्न
द्रुम मुकुलानि कुलानि षट्पदानाम् ।
श्रुतिसुखकरणं रणन्ति वीणां
तदनुगुणं गुणयन्ति किन्नेन्द्राः ॥
- 4) जनयति जलबुद्धिं बाललीलामृगाणा -
मयमिह पटुकान्तिः स्फाटिको भित्तिभागः ।
इह हरितमजीनामुल्लसन्तो मयूरवाः
सरसनवतृणालीलोभमुत्पादयन्ति ॥

V. द्वयोः वाक्ययोः सन्दर्भं विवृणुत ।

(2×4=8)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context on **any two** of the following.

- 1) इदमनश्लीलं श्लोकत्रयमश्रुणोत् ।
- 2) समुपहसन्ति लङ्केश्वरं तरवः ।
- 3) भविष्यत्येष ते दूतो दमयन्त्याः प्रलोभने ।
- 4) कथय केयं दमयन्ती, कस्य सुता कीदृग्रूपम् ।

VI. अ) एकस्य प्रश्नस्य प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत ।

(1×8=8)

ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ರೂಪದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on **any one** of the following.

1) “आयुर्वेदम्” अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಆಯುರ್ವೇದವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on Ayurveda.

2) भारतीय-खगोलशास्त्रज्ञान् अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಭಾರತೀಯ ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay about the Indian astronomers.

आ) द्वयोः विषययोः लघु टिप्पणीं लिखत ।

(2×5=10)

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following.

- 1) आर्यभटः
- 2) भास्कराचार्याः
- 3) अष्टाङ्गहृदयः
- 4) सुश्रुतः